

12 ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน

12.1 งบการเงิน

รายงานของผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทปี 2543 ตรวจสอบโดยนายวิวัฒน์ สุวรรณ ผู้สอบบัญชี อนุญาตเลขที่ 4973 ซึ่งให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขที่จัดทำขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

รายงานของผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทปี 2544 ตรวจสอบโดยนายพิสุทธิ ศรีเกษม ผู้สอบบัญชี อนุญาตเลขที่ 5395 ซึ่งให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขที่จัดทำขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป แต่ได้ให้สังเกตเรื่องความต่อเนื่องของกิจการและความสามารถในการชำระหนี้ตามกำหนดของบริษัท

รายงานของผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทปี 2545 2546 และ ณ 30 มิถุนายน 2547 และงบการเงินบริษัทและบริษัทย่อยปี 2546 และ ณ 30 มิถุนายน 2547 ตรวจสอบโดยนางเกษรี ณรงค์เดช ผู้สอบบัญชีอนุญาตเลขที่ 76 จากสำนักงาน เอ.เอ็ม.ที. แอสโซซิเอท ซึ่งให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขที่จัดทำขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

สำหรับงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2545 และ 2546 และ ณ วันที่ 30 มิ.ย. 2547 จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท โสตถิรักษ์ จำกัด ประกอบธุรกิจให้เช่าอาคารและเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องโดยนางกิตติยาใจ ตริเอกวิจิตร ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่และผู้บริหารของบริษัท ถือหุ้นในบริษัท โสตถิรักษ์ จำกัด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 100 ของจำนวนหุ้นบริษัทดังกล่าว ทั้งนี้งบการเงินรวมของบริษัทได้แสดงสถานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท โสตถิรักษ์ จำกัด ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

หน่วย: พันบาท

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ*	2545	2546	ม.ค.-มิ.ย. 2547
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	8,261	1,486	666
สินทรัพย์หมุนเวียน	20,794	2,216	1,709
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ	21,014	35,899	33,879
สินทรัพย์รวม	42,052	38,446	34,165
เงินกู้ยืมจากกรรมการ	14,881	17,333	17,200
หนี้สินรวม	37,608	37,202	35,170
รายได้จากการขาย	14,099	9,791	-
ต้นทุนขาย	12,757	7,977	-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(556)	(3,200)	(540)

*เป็นมูลค่าที่ยังไม่ได้หักรายการระหว่างกัน ทั้งนี้โปรดดูรายละเอียดลักษณะและแนวโน้มรายการระหว่างกันในหัวข้อ 11 เรื่องรายการระหว่างกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน

(1) สรุปงบการเงินเฉพาะของบริษัทและงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย

หน่วย: พันบาท

รายการ	งบการเงินเฉพาะบริษัท				งบการเงินรวม		
	2544	2545	2546	6 เดือน 2547	2545	2546	6 เดือน 2547
ฐานะทางการเงิน							
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ - สุทธิ	16,288	150,359	155,612	129,793	144,758	170,970	129,549
สินค้าคงเหลือ	218,344	133,786	175,821	301,046	139,338	175,821	301,046
สินทรัพย์หมุนเวียน	244,448	311,927	385,949	469,345	312,328	390,250	459,496
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	299,937	292,818	336,314	330,468	313,832	372,504	364,625
ลิขสิทธิ์ภาพยนตร์และเพลง	61,539	204,699	454,458	493,773	204,699	457,238	494,134
สินทรัพย์รวม	622,674	836,625	1,208,217	1,333,624	858,285	1,252,356	1,360,100
เจ้าหนี้การค้า	134,863	210,795	268,281	285,160	211,740	277,113	296,530
หนี้สินหมุนเวียน	283,618	391,817	421,660	486,030	392,898	450,708	518,114
เงินกู้ยืมระยะยาว	620,261	184,873	254,133	253,627	199,754	271,467	270,827
หนี้สินรวม	954,606	617,991	756,817	828,666	635,207	799,712	854,438
ทุนจดทะเบียนเรียกชำระแล้ว	240,000	710,000	220,000	220,000	710,000	220,000	220,000
กำไรสะสม	(571,932)	(491,366)	231,400	284,958	(491,366)	231,400	284,958
ส่วนของผู้ถือหุ้น	(331,932)	218,634	451,400	504,958	223,078	452,644	505,662
ผลการดำเนินงาน							
รายได้จากการขายและการบริการ	441,957	913,556	1,441,806	703,874	909,344	1,451,425	706,876
รายได้รวม	464,666	916,767	1,446,464	707,820	911,579	1,456,105	710,828
ต้นทุนขาย	363,673	541,667	563,346	250,527	536,114	579,517	256,964
กำไรขั้นต้น	100,993	375,100	883,117	457,293	375,465	876,588	453,863
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	174,172	298,430	622,830	407,787	299,343	638,513	421,187
กำไรจากการดำเนินงาน	(73,179)	76,670	239,751	32,711	76,122	238,075	32,676
กำไรก่อนดอกเบี้ย ภาษี และค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจ่ายลิขสิทธิ์ (EBITDA)	N/A	162,979	495,990	215,903	162,755	496,746	219,028
ดอกเบี้ยจ่าย	17,392	28,766	14,132	7,547	28,774	14,431	7,982
กำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้	12,291	29,429	17,821	28,394	29,429	17,821	28,394
กำไรสุทธิจากการดำเนินงานตามปกติ	(111,331)	47,904	225,619	25,165	47,904	225,619	25,165
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(99,040)	77,333	243,440	53,558	77,333	243,440	53,558
กำไรต่อหุ้น (Basic)	(1.39)	2.3	0.78	0.10	2.30	0.78	0.24
กำไรต่อหุ้น (Fully Diluted)	(4.1)	1.09	1.11	0.24	1.09	1.11	0.24
จำนวนหุ้น (ล้านหุ้น)	24	71	220	220	71	220	220
กระแสเงินสด							
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	N/A	(2,562)	90,930	(74,907)	N/A	76,730	(75,089)
กระแสเงินสดจากการลงทุน	N/A	(23,343)	(91,649)	(5,142)	N/A	(106,951)	(10,715)
กระแสเงินสดจากการจัดหาเงินทุน	N/A	37,239	(856)	68,326	N/A	34,413	69,518
กระแสเงินสดสุทธิ เพิ่มขึ้น (ลดลง)	N/A	11,334	(1,575)	(11,723)	N/A	4,192	(16,285)

*งบการเงินรวมปี 2545 จัดทำขึ้นเพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทและบริษัทที่เกี่ยวข้องในปี 2545 และ 2546

**ปรับปรุงค่าลิขสิทธิ์ตัดจ่ายสะท้อนในค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเพื่อการเปรียบเทียบกับงบการเงินรวมปี 2546

(2) ตารางแสดงอัตราส่วนทางการเงิน

รายการ	งบการเงินเฉพาะบริษัท				งบการเงินรวม		
	2544	2545	2546	6 เดือน 2547	2545	2546	6 เดือน 2547
อัตราส่วนสภาพคล่อง							
อัตราส่วนสภาพคล่อง	0.86	0.80	0.92	0.97	0.79	0.87	0.89
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	0.09	0.43	0.41	0.27	0.42	0.43	0.26
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	N/A	(0.01)	0.22	(0.17)	N/A	0.18	(0.16)
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า+	18.90	10.96	9.03	4.51	11.29	8.82	4.32
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	19.05	32.83	39.88	39.93	31.88	40.82	41.69
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ+	1.65	3.08	3.64	1.05	3.00	3.68	1.08
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	218.22	117.02	98.93	171.31	120.09	97.89	167.02
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้+	2.44	3.13	2.35	0.91	3.09	2.37	0.90
ระยะเวลาชำระหนี้	147.46	114.86	153.07	198.82	116.37	151.84	200.91
Cash Cycle	89.81	34.99	(14.27)	12.43	35.60	(13.13)	7.79
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร							
อัตรากำไรขั้นต้น	17.7%	40.7%	60.9%	64.4%	41.0%	60.1%	63.6%
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	-16.6%	8.4%	16.6%	4.6%	8.4%	16.4%	4.6%
อัตรากำไรอื่น	2.6%	3.2%	1.2%	4.0%	3.2%	1.2%	4.0%
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	N/A	-3.3%	37.9%	-229.0%	0.0%	32.2%	-229.8%
อัตรากำไรสุทธิจากการดำเนินงานตามปกติ	-24.0%	5.2%	15.6%	3.6%	5.3%	15.5%	3.5%
อัตรากำไรสุทธิ	-21.3%	8.4%	16.8%	7.6%	8.5%	16.7%	7.5%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น++	N/M	N/M	72.7%	22.4%	N/M	72.1%	22.4%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Fully Diluted)++	29.8%	35.4%	53.9%	21.2%	34.7%	53.8%	21.2%
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน							
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์++	-15.2%	10.6%	23.8%	8.4%	10.4%	23.1%	8.2%
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร++	-19.6%	39.0%	97.4%	45.8%	38.7%	91.5%	41.9%
อัตราการหมุนของสินทรัพย์++	0.7	1.3	1.4	1.1	1.2	1.4	1.1
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน							
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(2.88)	2.83	1.68	1.64	2.85	1.77	1.69
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	N/A	0.91	7.43	(8.93)	1.00	6.40	(8.40)
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน	N/A	(0.01)	0.41	(2.25)	N/A	0.37	(2.40)

+ สำหรับ 180 วัน

++ Annualized

12.2 คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน

แมงป่องดำเนินธุรกิจถือลิขสิทธิ์ภาพยนตร์และเพลงเพื่อจัดจำหน่าย และให้เช่าสินค้าเพื่อความบันเทิงภายในบ้านในรูปแบบวีซีดี ดีวีดี เทป และซีดีเพลง (Home Entertainment) ผ่านช่องทางการจัดจำหน่ายที่เป็นสาขาของแมงป่องและผู้จัดจำหน่าย และตัวแทนจำหน่ายสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ซูเปอร์มาร์เก็ต และ Modern Trade ทั้งนี้ในปี 2545 บริษัทได้ปรับนโยบายในการดำเนินธุรกิจมุ่งเน้นการถือลิขสิทธิ์ภาพยนตร์และเพลง เพื่อเพิ่มจำนวนและความหลากหลายของสินค้าภายใต้ชื่อ “แมงป่อง”

ในช่วงไตรมาส 2 และ 3 ปี 2546 บริษัทได้ขยายธุรกิจสู่ธุรกิจผลิตภาพยนตร์ (หนังโรง) ภาพยนตร์โฮมมูวี่ และเพลง โดยการลงทุนในบริษัทย่อย 5 บริษัท ได้แก่ บริษัท นครไทย พิคเจอร์ จำกัด บริษัท แมงป่อง พิคเจอร์ จำกัด บริษัท ดั่ง ดั่ง จำกัด บริษัท ไฮ เอส มิวสิค จำกัด และบริษัท พิกิก เร็คคอร์ด จำกัด ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทย่อยทั้ง 5 บริษัทอยู่ในช่วงเริ่มดำเนินการ ส่งผลให้การเงินรวมสะท้อนผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยนับตั้งแต่เริ่มดำเนินการ

และเพื่อลดการซ้ำซ้อนของการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน คณะกรรมการบริษัทมีมติให้เลิกกิจการบริษัทย่อย โดยบริษัทได้รวมการดำเนินงานบริษัทย่อยเข้ามาอยู่ภายใต้การบริหารงานของแมงป่องในเดือนกันยายน 2547

ทั้งนี้เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานโดยรวมของกลุ่มแมงป่อง การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินจึงพิจารณาจากงบการเงินรวม

(1) ผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

ผลการดำเนินงานโดยรวมของกลุ่มบริษัท

กลุ่มบริษัทมีรายได้รวมทั้งสิ้น 1,456.10 ล้านบาทในปี 2546 เพิ่มขึ้นคิดเป็นอัตราการเติบโตร้อยละ 59.73 จากปี 2545 ที่มีรายได้รวมเท่ากับ 911.58 ล้านบาท และมีรายได้รวมในช่วง 6 เดือนแรก ปี 2547 เท่ากับ 710.83 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นคิดเป็นอัตราการเติบโตร้อยละ 1.82 จากช่วงเดียวกันของปี 2546 การที่รายได้อยู่ในระดับดังกล่าวเป็นผลจากการจำหน่ายสินค้าโฮมเอ็นเตอร์เทนเมนต์ (วีซีดี ดีวีดี เทปและซีดี) เป็นหลักซึ่งทำรายได้คิดเป็นสัดส่วนร้อยละประมาณ 94 ของรายได้ทั้งหมดในปี 2546 และ 6 เดือนแรก ปี 2547

ต้นทุนขายรวมในปี 2546 และ 6 เดือนแรกปี 2547 เท่ากับ 579.52 ล้านบาท และ 256.96 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 40 และ 36 ของรายได้รวมตามลำดับ เนื่องจากต้นทุนในการผลิตแผ่นวีซีดี ดีวีดีภาพยนตร์ต่อแผ่นลดลง ประกอบกับอัตรากำไรขั้นต้นจากการจำหน่ายสินค้าของผู้ค้า (Non-MANGPONG: NMP) เพิ่มขึ้นเนื่องจากบริษัทสามารถจำหน่ายสินค้า NMP ได้เพิ่มขึ้นจากการขยายช่องทางการจัดจำหน่าย

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของกลุ่มบริษัทในปี 2546 เท่ากับ 638.51 ล้านบาท ซึ่งรวมค่าตัดจำหน่ายลิขสิทธิ์จำนวน 214.89 ล้านบาท และในช่วง 6 เดือนแรก ปี 2547 เท่ากับ 421.19 ล้านบาท (รวมค่าตัดจำหน่ายลิขสิทธิ์จำนวน 161.85 ล้านบาท) ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวเพิ่มขึ้นตามการขยายธุรกิจของบริษัท และการเปลี่ยนแปลงการประมาณการในการตัดจำหน่ายค่าลิขสิทธิ์จากการตัดจ่ายเส้นตรงตามอายุสัญญาเป็นการตัดจ่ายวิธีผลรวมจำนวนปี (Sum of the year digit) โดยใช้จำนวนเดือนเป็นฐานในการคำนวณอัตราตัดจ่ายไม่เกิน 3 ปี ได้ถูกรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

อย่างไรก็ตามจากรายได้ที่เติบโตเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 59.73 ส่งผลให้ในปี 2546 กลุ่มบริษัทมีกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 238.07 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน 225.62 ล้านบาท ซึ่งเมื่อรวมกำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้จำนวน 17.82 ล้านบาท กลุ่มบริษัทมีกำไรสุทธิจำนวน 243.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากกำไรสุทธิปี 2545 ซึ่งเท่ากับ 77.33 ล้านบาท สำหรับผลประกอบการในช่วง 6 เดือนแรก ปี 2547 นั้น กลุ่มแมงป่องมีกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 25.16 ล้านบาท และกำไรสุทธิ 53.56 ล้านบาท

ผลการดำเนินงานของแต่ละสายธุรกิจ

□ รายได้จากธุรกิจถือลิขสิทธิ์และจัดจำหน่ายสินค้า

ดำเนินการโดยบริษัท ซึ่งดำเนินธุรกิจจัดหาลิขสิทธิ์จากผู้ผลิตและจัดจำหน่ายภาพยนตร์ทั้งไทยและต่างประเทศ เพื่อจัดจำหน่ายสินค้าเพื่อความบันเทิงภายในบ้าน (Home Entertainment) โดยกลุ่มแมงป่องมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าแผ่นวีซีดี ดีวีดีภาพยนตร์ และเทป ซีดีเพลงในปี 2545, 2546 และ 6 เดือนแรกปี 2547 เท่ากับ 833.40 ล้านบาท 1,361.53 ล้านบาท และ 666.19 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราการเติบโตร้อยละ 108.2 ในปี 2545 ร้อยละ 63.4 ในปี 2546 และร้อยละ 5.4 ในช่วง 6 เดือนแรก ปี 2547 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน การเติบโตดังกล่าวเป็นผลจากอุตสาหกรรมสินค้าโฮมเอ็นเตอร์เทนเมนต์ที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ความนิยมชมภาพยนตร์ของคนไทยเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการลดลงของระดับราคาสินค้าทั้งแผ่นวีซีดี ดีวีดี และเครื่องเล่นวีซีดีและดีวีดี ส่งผลให้สินค้าดังกล่าวเป็นที่ต้องการมากขึ้น

ซึ่งการที่กลุ่มแมงป่องได้มีการปรับกลยุทธ์ทางธุรกิจ โดยเน้นการจัดหา จัดซื้อลิขสิทธิ์ที่เป็นที่นิยมทั้งจากผู้ค้าและจากบริษัทในกลุ่มแมงป่อง เพื่อนำมาผลิตภาพยนตร์ในรูปแบบวีซีดี ดีวีดีและจำหน่ายภายใต้ชื่อสินค้า “แมงป่อง” ไม่ต่ำกว่าปีละ 100 เรื่อง อาทิ ภาพยนตร์สฤโยทัย องค์บาก Lord of the Ring ภาค 1 และ 2 ช้างเพื่อนแก้ว และ 15 ค่ำเดือน 11 บุพผารাত্রี Kill Bill ภาค 1 เป็นต้น แทนการให้เข้าสินค้าซึ่งได้รับความนิยมจากผู้บริโภค ประกอบกับการขยายช่องทางการจำหน่ายให้ครอบคลุม โดยในปี 2545 บริษัทได้เริ่มจำหน่ายสินค้าผ่านผู้แทนจำหน่าย (Wholesale) และตัวแทนจำหน่ายทั่วประเทศ รวมถึงการขยายจำนวนสาขาของแมงป่อง โดยเฉพาะใน Modern Trade ต่างๆ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายของแมงป่องมากขึ้นส่งผลให้รายได้จากการจำหน่ายสินค้าโฮมเอ็นเตอร์เทนเมนต์มีการเติบโตดังกล่าว ซึ่งหากพิจารณาแหล่งที่มาของรายได้ 2 ช่องทางคือ ผ่านผู้จัดจำหน่ายและตัวแทนจำหน่าย และผ่านสาขา/จุดขายแมงป่อง โดยรายได้จากการจำหน่ายผ่านผู้จัดจำหน่ายและตัวแทนจำหน่าย เท่ากับ 681 ล้านบาทในปี 2546 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากรายได้จากการจำหน่ายผ่านช่องทางดังกล่าวในปี 2545 ที่เท่ากับ 286 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเติบโตร้อยละ 138 จากความสามารถในการบริหารและขายสินค้าลิขสิทธิ์แมงป่อง สำหรับรายได้จากการจำหน่ายผ่านสาขา/จุดขายแมงป่องในปี 2546 เท่ากับ 681 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเติบโตร้อยละ 25 เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ดังกล่าวในปี 2545 ซึ่งการเติบโตของรายได้ผ่านสาขาเป็นผลจากจำนวนสินค้าในร้านแมงป่องเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะสินค้าลิขสิทธิ์แมงป่อง และการขยายจำนวนร้านแมงป่องจาก 107 แห่ง ในปี 2545 เป็น 160 แห่งในปี 2546

หน่วย: ล้านบาท

รายได้จากการขาย	2545		2546		6 เดือนแรก 2547	
ผ่านผู้จัดจำหน่าย (Wholesale)	286	34%	681	50%	268	40%
ผ่านสาขาและจุดขายแมงป่อง	543	66%	681	50%	398	60%
รวม	829	100%	1,362	100%	666	100%

□ รายได้จากธุรกิจให้เช่าสินค้าและลิขสิทธิ์เพื่อความบันเทิง

ดำเนินการโดยบริษัท ซึ่งในปี 2545, 2546 และ 6 เดือนแรก ปี 2547 กลุ่มแมงป่องมีรายได้จากการให้เช่าสินค้าและลิขสิทธิ์เท่ากับ 61.26 ล้านบาท, 50.34 ล้านบาท และ 20.17 ล้านบาท ตามลำดับ และนับตั้งแต่ปี 2546 บริษัทมีการขายสิทธิ์ให้กับศูนย์เช่าภายนอกเพื่อนำไปผลิตสินค้าเพื่อเช่าให้กับศูนย์เช่าต่างๆ ทำให้มีรายได้จากการขายสิทธิ์เพื่อเช่าที่รับรู้เป็นรายได้ในปี 2546 และ 6 เดือนแรก ปี 2547 จำนวน 14.06 และ 13.43 ล้านบาทตามลำดับ ส่งผลให้รายได้จากการให้เช่าสินค้าและลิขสิทธิ์เพื่อความบันเทิงคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.42 และ 4.73 ของรายได้รวมกลุ่มแมงป่องตามลำดับ การที่รายได้ดังกล่าวลดลงอันเป็นผลจากอุตสาหกรรมให้เช่าสินค้าโฮมเอ็นเตอร์เทนเมนต์ที่มีขนาดลดลงเนื่องจากราคาสินค้าเช่าขาดไม่มีความแตกต่างจากราคาสินค้าเช่ามากนักและกลุ่มแมงป่องไม่มีนโยบายกระตุ้นตลาดให้เช่าที่มีการแข่งขันสูง ส่งผลให้รายได้จากธุรกิจดังกล่าวมีลดลง

□ รายได้จากธุรกิจผลิตหนังโรง

ที่ผ่านมาดำเนินการโดยบริษัทย่อย คือ บริษัท นครไทย พิคเจอร์ จำกัด ซึ่งดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายภาพยนตร์ (หนังโรง) ในปี 2546 โดยธุรกิจผลิตหนังโรง สามารถสร้างรายได้จากส่วนแบ่งจำหน่ายตัวภาพยนตร์ สายหนังต่าง จังหวัดและสถานีโทรทัศน์ และเงินสนับสนุนจากภาพยนตร์เรื่อง บุปผาราตรี จำนวน 29.78 ล้านบาท โดยรับรู้เป็นรายได้ในปี 2546 เท่ากับ 19.27 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.32 ของรายได้รวมกลุ่มแมงป่องในปี 2546 ทั้งนี้ แมงป่องได้นำลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ดังกล่าวผลิตและจำหน่ายเป็นแผ่นวีซีดี และดีวีดีในช่วงไตรมาส 1 ปี 2547 ซึ่งรายได้จากการจำหน่ายแผ่นวีซีดี และดีวีดีเรื่องบุปผาราตรีได้สะท้อนอยู่ในธุรกิจผลิตและจำหน่ายแผ่นวีซีดี ดีวีดีในช่วง 6 เดือนแรก ปี 2547

สำหรับในช่วง 6 เดือนแรกปี 2547 แมงป่องมีรายได้จากส่วนแบ่งจำหน่ายตัวภาพยนตร์ สายหนังต่างจังหวัดและสถานีโทรทัศน์ จากเรื่องเจ้าสาวผัดไทย จำนวน 5.97 ล้านบาท และรับรู้รายได้จำนวน 0.78 ล้านบาท ขณะที่รับรู้รายได้จากการขายสิทธิเรื่องบุปผาราตรีจำนวน 2.44 ล้านบาท รวมเป็นรายได้จากธุรกิจผลิตหนังโรงในช่วง 6 เดือนแรกเท่ากับ 3.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.45

□ รายได้อื่น ๆ

นอกจากรายได้จากการประกอบธุรกิจหลักของกลุ่มบริษัทแล้ว ในปี 2546 แมงป่องยังมีรายได้อื่นๆ อาทิ รายได้จากค่าสมาชิก จำนวน 2.14 ล้านบาท รายได้จากค่าบริการแฟรนไชส์ จำนวน 1.81 ล้านบาท และกำไรจากการขายสินทรัพย์ จำนวน 1.57 ล้านบาท เป็นต้น

สำหรับในช่วง 6 เดือนแรกปี 2547 แมงป่องมีรายได้จากค่าสมาชิก จำนวน 0.80 ล้านบาท รายได้จากค่าบริการแฟรนไชส์ จำนวน 2.65 ล้านบาท และ กำไรจากการขายสินทรัพย์ จำนวน 2.96 ล้านบาท

ต้นทุนขายและกำไรขั้นต้น

ต้นทุนขายของกลุ่มบริษัท (ไม่รวมค่าตัดจ่ายลิขสิทธิ์) ในปี 2545 และ 2546 เท่ากับ 536.11 ล้านบาท และ 579.52 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 8.10 ตามการขยายตัวของการจำหน่ายสินค้าแผ่นวีซีดี และดีวีดีภาพยนตร์ สำหรับต้นทุนขายในช่วง 6 เดือนแรกปี 2547 เท่ากับ 256.96 ล้านบาท คิดเป็นอัตราร้อยละ 36-40 ของรายได้จากการขายและบริการในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา โดยต้นทุนที่สำคัญในการประกอบธุรกิจกลุ่มแมงป่องในปี 2546 และช่วง 6 เดือนแรกปี 2547 ได้แก่ ต้นทุนซื้อสินค้าที่เป็นตราสินค้าคู่ค้าเพื่อจำหน่ายในร้านแมงป่อง (สินค้า NMP) ซึ่งเท่ากับ 283 ล้านบาท และ 147 ล้านบาท และค่าผลิตสินค้าวีซีดี ดีวีดี ซีดี และเทป (สินค้า MP) ซึ่งเท่ากับ 277 ล้านบาท และ 103 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการปรับตัวของอัตรากำไรขั้นต้นที่เพิ่มขึ้นตามตาราง ซึ่งการที่กลุ่มแมงป่องมีความสามารถในการจัดหาสิทธิเพิ่มขึ้นทั้งจากคู่ค้าและบริษัทภายในกลุ่มแมงป่อง ส่งผลให้กลุ่มแมงป่องมีสินค้าเพื่อจำหน่ายภายใต้ชื่อ “แมงป่อง” เพิ่มขึ้นและเป็นสินค้าที่ให้อัตรากำไรขั้นต้นสูงกว่าสินค้าที่จัดซื้อมาเพื่อจำหน่ายอันเป็นผลจากการมุ่งเน้นธุรกิจจัดหาและถือครองลิขสิทธิ์เพื่อผลิตและจัดจำหน่ายสินค้าความบันเทิงภายในบ้านแทนธุรกิจให้เช่าสินค้าวิดีโอที่ให้อัตรากำไรขั้นต้นที่ต่ำและเป็นธุรกิจที่มีแนวโน้มได้รับความนิยมจากผู้บริโภคลดลงเนื่องจากราคาสินค้าสูงกว่าราคาเช่าไม่มากนัก โดยต้นทุนขายของสินค้าเพื่อเช่าปรับตัวลดลง จาก 20.06 ล้านบาท ในปี 2545 เป็น 3.73 ล้านบาท ในปี 2546 และ 0.86 ล้านบาท ในช่วง 6 เดือนแรกปี 2547

ทั้งนี้การที่แมงป่องมีความสามารถในการสร้างยอดขายทั้งสินค้าแมงป่องและสินค้าคู่ค้าอื่นๆ เพื่อสร้างความหลากหลายให้กับสินค้าในร้านแมงป่องและเพิ่มกำไรขั้นต้นให้กับบริษัท ซึ่งส่งผลให้กำไรขั้นต้นของกลุ่มแมงป่องเพิ่มขึ้นจาก 375.47 ล้านบาท ในปี 2545 เป็น 876.58 ล้านบาทในปี 2546 และ 453.86 ล้านบาท ในช่วง 6 เดือนแรกปี 2547 หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 41.19, 60.2 และ 63.8 ตามลำดับ

อัตรากำไรขั้นต้นจากการจำหน่ายสินค้า*	2545	2546	6 เดือน ปี 2547
สินค้าแมงป่อง (MP)	61%	72%	78%
สินค้าคู่ค้าอื่น ๆ (NMP)	13%	23%	28%

*ไม่รวมค่าลิขสิทธิ์ตัดจ่าย

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของกลุ่มแมงป่องในช่วงที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นจาก 299.34 ล้านบาท ในปี 2545 เป็น 638.51 ล้านบาท และ 421.19 ล้านบาท ในปี 2546 และช่วง 6 เดือนปี 2547 ตามลำดับ โดยการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นผลจากการตัดจ่ายลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ที่เพิ่มขึ้นอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีสำหรับการตัดจ่ายลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ที่เดิมตัดจ่ายตามอายุสัญญาแบบเส้นตรงเป็นการตัดจ่ายแบบผลรวมจำนวนปี โดยใช้จำนวนเดือนเป็นฐานในการคำนวณอัตราตัดจ่ายไม่เกิน 3 ปี (Sum-of-the-year digit 3 ปี) ส่งผลให้ค่าตัดจ่ายลิขสิทธิ์เพิ่มขึ้นจาก 42.79 ล้านบาทในปี 2545 เป็น 214.89 ล้านบาท และ 161.85 ล้านบาท ในปี 2546 และ 6 เดือน ปี 2547 ตามลำดับ ซึ่งหากเปรียบเทียบค่าตัดจ่ายลิขสิทธิ์ต่อรายได้จากการจำหน่ายสินค้าวีซีดี และดีวีดีแล้ว อัตราส่วนดังกล่าวมีการเติบโตจาก 6% ในปี 2545 เป็น 16% และ 24% ในปี 2546 และช่วง 6 เดือนปี 2547 ตามลำดับ

ประกอบกับการขยายธุรกิจของแมงป่อง ซึ่งรวมถึง การจ้างพนักงานเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของธุรกิจและการเปิดสาขา ส่งผลให้กลุ่มแมงป่องมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานเพิ่มขึ้น ซึ่งในปี 2546 และช่วง 6 เดือนแรกปี 2547 แมงป่องมีค่าใช้จ่ายขายและบริหารเกี่ยวกับพนักงานจำนวน 115.12 ล้านบาท และ 71.59 ล้านบาท ตามลำดับ ขณะที่การโฆษณาและกิจกรรมส่งเสริมการขายเพื่อดำรงความสามารถในการแข่งขันอย่างต่อเนื่องและการประชาสัมพันธ์ภาพยนตร์ของแมงป่องคือ เรื่อง บุปผาราตรี และเจ้าสาวผัดไทย ในปี 2547 และ ช่วง 6 เดือนปี 2547 ทำให้กลุ่มแมงป่องมีค่าโฆษณาและประชาสัมพันธ์เท่ากับ 102.60 ล้านบาท และเท่ากับ 87.37 ล้านบาท และการขยายสาขาและจุดขายอย่างต่อเนื่องส่งผลให้กลุ่มแมงป่องมีค่าใช้จ่ายค่าเช่าและบริการ รวมถึงค่าใช้จายตัดสิทธิการเช่าเพิ่มขึ้น ซึ่งการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายดังกล่าวส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารต่อรายได้จากการขายและบริการมีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้นจาก 32.92% ในปี 2545 เป็น 43.99% ในปี 2546 และ 59.25% ในช่วง 6 เดือน ปี 2547

กำไรก่อนดอกเบี้ย ภาษี และค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจ่ายลิขสิทธิ์ (EBITDA)

กำไรก่อนดอกเบี้ย ภาษี และค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจ่ายลิขสิทธิ์ (EBITDA) ในปี 2545, 2546 และ 6 เดือนแรกปี 2547 เท่ากับ 163 ล้านบาท 496 ล้านบาท และ 216 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรา EBITDA ต่อรายได้รวมร้อยละ 18, 34 และ 31 ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงานของแมงป่องที่เพิ่มขึ้น

กำไรสุทธิและอัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น

จากกลยุทธ์มุ่งเน้นการถือลิขสิทธิ์ภาพยนตร์และเพลงเพื่อจัดจำหน่ายสินค้าแมงป่องที่ให้อัตรากำไรขั้นต้นสูงกว่าสินค้าที่จัดซื้อมา ประกอบกับการขยายช่องทางการจัดจำหน่ายให้ครอบคลุมความต้องการของผู้บริโภคทั่วประเทศ ส่งผลให้รายได้และกำไรขั้นต้นของกลุ่มแมงป่องเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังพิจารณาได้จากต้นทุนขายต่อรายได้จากการขายและบริการมีสัดส่วนลดลงจาก 58.81% ในปี 2545 เป็น 39.80% และ 36.35% ในปี 2546 และ ช่วง 6 เดือนแรก ปี 2547 เนื่องจากต้นทุนการผลิตสินค้าวีซีดีและดีวีดีแมงป่อง และต้นทุนการจัดซื้อสินค้า NMP ลดลง ประกอบกับความสามารถในการสร้างรายได้ของแมงป่องเพิ่มขึ้น ส่งผลให้อัตรากำไรขั้นต้นของกลุ่มแมงป่องเพิ่มขึ้นดังกล่าว

ในปี 2546 ถึงแม้ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารจะเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการค่าลิขสิทธิ์ตัดจ่าย และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจแมงป่อง แต่ความสามารถในการทำรายได้ที่เติบโตร้อยละ 60 เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ในปี 2545 ส่งผลให้กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีในปี 2546 เท่า

กับ 238 ล้านบาท และการที่บริษัทสามารถเจรจาปรับโครงสร้างหนี้และชำระหนี้บางส่วนในปี 2545-2546 ส่งผลให้ดอกเบี้ยจ่ายลดลงจากในปี 2545 ที่ 28.77 ล้านบาท เป็น 14.43 ล้านบาทในปี 2546

เนื่องจากบริษัทมีสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากผลขาดทุนสะสม (Tax Loss Carry Forward) ในต้นปี 2546 จำนวน 499.48 ล้านบาท ทำให้ในปี 2546 บริษัทไม่มีภาระภาษีเงินได้นิติบุคคล ส่งผลให้โดยรวมกลุ่มแมงป่องมีภาระภาษีเงินได้จำนวนทั้งสิ้น 1.22 ล้านบาทจากผลการดำเนินงานบริษัทย่อย ซึ่งหากรวมกำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้จำนวน 17.82 ล้านบาท กำไรสุทธิในปี 2546 ของกลุ่มแมงป่องเท่ากับ 243.44 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตรากำไรสุทธิ 16.72% เพิ่มขึ้นจากปี 2545 ที่เท่ากับ 77.33 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตรากำไรสุทธิ 8.48% และจากการปรับโครงสร้างทุนโดยล้างขาดทุนสะสมและผลการดำเนินงานในปี 2546 ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (Fully diluted) ในปี 2546 เท่ากับ 53.8%

สำหรับในช่วง 6 เดือนแรกปี 2547 ถึงแม้แมงป่องจะสามารถดำรงยอดขายและรายได้ให้อยู่ในระดับใกล้เคียงกับช่วงเดียวกันกับปีก่อน แต่สัดส่วนจากการขายสินค้าแมงป่องต่อยอดขายรวมลดลงจากในปี 2546 สัดส่วนยอดขาย MP: NMP เท่ากับ 73:27 เป็น 69:31 เนื่องจากลิขสิทธิ์แมงป่องในช่วงดังกล่าวโดยเฉพาะภาพยนตร์ไทยที่ผ่านโรงภาพยนตร์ลดลง เนื่องจากลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ของแมงป่องที่มียังไม่ถึงกำหนดในการจัดจำหน่าย ขณะเดียวกันสินค้าธุรกิจผลิตภาพยนตร์เรื่อง เจ้าสาวผัดไทย ไม่สามารถสร้างรายได้ตามที่บริษัทคาดการณ์ไว้ รวมถึงการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจและการเพิ่มสาขา ส่งผลให้แมงป่องมีกำไรก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้จำนวน 32.68 ล้านบาท ทั้งนี้แมงป่องมีสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากผลขาดทุนสะสม (Tax Loss Carry Forward) คงเหลือจำนวน 97.01 ล้านบาท ทำให้แมงป่องไม่มีภาระภาษีในช่วง 6 เดือนแรกปี 2547 และมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงานปกติเท่ากับ 25.16 ล้านบาท ซึ่งหากรวมกำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้จำนวน 28.39 ล้านบาท ในช่วง 6 เดือน ปี 2547 แมงป่องมีกำไรสุทธิเท่ากับ 53.56 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตรากำไรสุทธิเท่ากับ 7.5%

(2) ฐานะการเงิน

สินทรัพย์

สินทรัพย์รวมของกลุ่มแมงป่องมีการเติบโตตามการขยายตัวของธุรกิจกลุ่มบริษัทอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2544, 2545, 2546 และ ณ สิ้นเดือนมิถุนายนปี 2547 สินทรัพย์รวมของกลุ่มแมงป่องเติบโตจาก 623 ล้านบาท, 858 ล้านบาท, 1,252 ล้านบาท และ 1,360 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งการเติบโตของสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นผลจากการปรับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจโดยมุ่งเน้นการถือลิขสิทธิ์และจัดจำหน่ายสินค้า ผ่านผู้จัดจำหน่ายและตัวแทนจัดจำหน่าย และสาขาร้านแมงป่อง ส่งผลให้กลุ่มแมงป่องมีการเติบโตของลูกหนี้การค้า ลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ และ สินทรัพย์ถาวร

ลูกหนี้การค้า

จากการปรับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ โดยเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายผ่านผู้จัดจำหน่ายและตัวแทนจัดจำหน่าย (Wholesale) ในปี 2545 และใช้นโยบายการตลาดและส่งเสริมการขาย การให้ระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้แก่ลูกค้า ส่งผลให้ลูกหนี้การค้าของกลุ่มแมงป่องเพิ่มขึ้นจากเดิมในปี 2544 เท่ากับ 16 ล้านบาท ซึ่งแมงป่องดำเนินธุรกิจให้เช่าสินค้าแก่ลูกค้า เพิ่มขึ้นเป็น 145 ล้านบาท, 171 ล้านบาท และ 129 ในปี 2545, 2546 และ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน ปี 2547 ตามลำดับ ตามการใช้นโยบายการค้ากับลูกค้าซึ่งเป็นผู้จัดจำหน่ายและตัวแทนจัดจำหน่ายที่มีระยะเวลาในการเรียกเก็บชำระหนี้เฉลี่ยประมาณ 60-90 วัน

ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2547 แมงป่องมีลูกหนี้การค้าจัดชั้นตามอายุ ดังนี้

อายุหนี้	มูลค่าลูกหนี้	สัดส่วน
ลูกหนี้ปกติ	86.14	60.24%
ค้างชำระ <= 3 เดือน	34.31	24.00%
3 เดือน < ค้างชำระ <= 6 เดือน	2.64	1.85%
6 เดือน < ค้างชำระ <= 12 เดือน	6.21	4.34%
ค้างชำระ > 12 เดือน	13.69	9.57%
รวม	142.99	100.00%
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(13.44)	9.40%
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	129.55	90.60%

สินค้าคงเหลือ

การลดขนาดธุรกิจให้เข้าสินค้าและหันมุ่งเน้นธุรกิจขายสินค้าซึ่งมีอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่สูงกว่า เนื่องจากเป็นการขายสินค้าขาด โดยมิโนบายดำรงสินค้าคงเหลือเพื่อให้เข้าลดลง ส่งผลให้สินค้าคงเหลือของบริษัทลดลงจาก 218.34 ล้านบาทในปี 2544 เป็น 133.78 ล้านบาท ในปี 2545 แต่เนื่องจากตั้งแต่ปี 2546 กลุ่มแมงป่องมุ่งเน้นการขายธุรกิจจัดจำหน่ายสินค้า และนโยบายขยายสาขาอย่างต่อเนื่อง จาก 107 สาขา ณ สิ้นปี 2545 เป็น 160 สาขา ณ สิ้นปี 2546 และ 177 สาขา ณ สิ้นเดือนมิถุนายน ปี 2547 ตามลำดับ ประกอบกับการจำหน่ายสินค้าของแมงป่องในช่วง 6 เดือนแรกปี 2547 ไม่เป็นไปตามที่แผนการขายกำหนด ส่งผลให้กลุ่มแมงป่องมีสินค้าคงเหลือ เพิ่มขึ้นเป็น 175.82 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2546 และเป็น 301.04 ล้านบาท ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2547 โดยระยะเวลาการขายสินค้าเฉลี่ยในปี 2545, 2546 และ ช่วง 6 เดือนแรก ปี 2547 จะเท่ากับ 120 วัน, 98 วัน และ 167 วันตามลำดับ ซึ่งการเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของแมงป่อง และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานของแมงป่องในช่วง 6 เดือนปี 2547 ติดลบจำนวน 75.09 ล้านบาท

ลิขสิทธิ์ภาพยนตร์และเพลง

ลิขสิทธิ์ภาพยนตร์และเพลงของกลุ่มแมงป่องมีการจัดซื้อจากผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ และผลิตจากบริษัทภายในกลุ่มบริษัท เพื่อนำมาผลิตแผ่นวีซีดี ดีวีดีภาพยนตร์ และซีดี เทปเพลง ทั้งนี้ในปี 2545, 2546 และในช่วง 6 เดือนแรก ปี 2547 กลุ่มแมงป่องมีการจัดซื้อลิขสิทธิ์จำนวน 191 ล้านบาท, 430 ล้านบาท และ 199 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งที่ผ่านมาแมงป่องมีนโยบายในการตัดค่าลิขสิทธิ์แบบวิธีเส้นตรง แต่ในปี 2546 บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการในการตัดบัญชีเป็นวิธีผลรวมจำนวนปี (Sum-of-the year digits) โดยใช้จำนวนเดือนเป็นฐานในการกำหนดอัตราตัดจ่ายและประมาณการใช้ประโยชน์จากลิขสิทธิ์ไม่เกิน 3 ปีถึงแม้สิทธิในลิขสิทธิ์ดังกล่าวมีอายุเกิน 3 ปี (โดยอัตราตัดจ่ายของลิขสิทธิ์ในปีที่ 1 2 และ 3 เท่ากับ 55% 33% และ 18% ตามลำดับ) ส่งผลให้กลุ่มแมงป่องมีค่าตัดจ่ายลิขสิทธิ์เพิ่มขึ้นจาก 48 ในปี 2545 เป็น 215 ล้านบาท ในปี 2546 และ 162 ล้านบาท ในช่วง 6 เดือนแรกปี 2547 ตามลำดับ และทำให้ลิขสิทธิ์ภาพยนตร์และเพลง-สุทธิ ในปี 2545, 2546 และ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2547 เท่ากับ 205 ล้านบาท, 457 ล้านบาท และ 494 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลิขสิทธิ์ภาพยนตร์และเพลงถือเป็นสินทรัพย์ที่สำคัญในการประกอบธุรกิจตามนโยบายการมุ่งเน้นการจัดหาสิทธิเพื่อผลิตสินค้าแมงป่อง โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.8 ในปี 2545 และเพิ่มเป็นร้อยละ 36 ของสินทรัพย์รวมทั้งหมด ในปี 2546 และ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2547

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของกลุ่มแมงป่อง ซึ่งรวมสินทรัพย์ดังกล่าวของบริษัทที่เกี่ยวข้องที่ราคาทุนประมาณ 38.09 ล้านบาท ในปี 2546 และ 36.37 ล้านบาท ณ สิ้นเดือนมิถุนายน ปี 2547 มีการขยายตัวตามการขยายเพิ่มจำนวนสาขาอย่างต่อเนื่อง ทั้งสิทธิการเช่าที่เพิ่มขึ้นจำนวน 31.82 ล้านบาท เป็น 285.54 ล้านบาท ในปี 2546 และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสาขาในช่วงต้นปี 2547 ที่ผ่านมาส่งผลให้เครื่องตกแต่งและเครื่องใช้สำนักงาน และอุปกรณ์ต่างๆ เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ ณ สิ้นปี 2546 และ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2547 กลุ่มแมงป่องมีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ เท่ากับ 372.50 ล้านบาท และ 364.62 ล้านบาท ตามลำดับ และมีค่าเสื่อมราคาตัดจ่ายเท่ากับ 43.78 ล้านบาท และ 24.50 ล้านบาท ตามลำดับ

สภาพคล่อง

ในปี 2546 ถึงแม้กลุ่มแมงป่องมีลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นจากการขยายธุรกิจ ประกอบกับการจัดซื้อลิขสิทธิ์ภาพยนตร์และเพลงอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2546 กลุ่มแมงป่องมีการจัดซื้อลิขสิทธิ์ภาพยนตร์และเพลงประมาณ 430 ล้านบาท แต่ความสามารถในการขายและทำกำไรจากการดำเนินงานที่เป็นกระแสเงินสดก่อนหักส่วนเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียนจำนวน 510.20 ล้านบาท รวมถึงการได้รับระยะเวลาในการชำระหนี้แก่ลูกค้า 65.32 ล้านบาท และรายได้ค่าลิขสิทธิ์เพื่อให้เช่าอับริจจำนวน 58.39 ล้านบาท ส่งผลให้กลุ่มแมงป่องมีสภาพคล่องปรับตัวดีขึ้น โดยในปี 2546 กลุ่มแมงป่องมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเท่ากับ 76.73 ล้านบาท

อย่างไรก็ตามเนื่องจากในช่วง 6 เดือนแรกปี 2547 แมงป่องมีการจัดซื้อลิขสิทธิ์จำนวน 198.7 ล้านบาท ขณะที่สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 128.7 ล้านบาท เนื่องจากสินค้าบางรายการไม่สามารถขายได้ตามราคาและแผนการขายที่กำหนดประกอบกับแมงป่องมีการขยายสาขาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นดังกล่าว และทำให้บริษัทมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานติดลบ 75.09 ล้านบาทในช่วงดังกล่าว

แหล่งที่มาของเงินทุน

หนี้สิน

ถึงแม้แมงป่องจะมีการปรับโครงสร้างทุนในปี 2546 แต่หนี้สินโดยรวมของกลุ่มแมงป่องเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามการขยายตัวของยอดขายและธุรกิจโดยรวม โดยในปี 2545, 2546 และ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2547 กลุ่มแมงป่องมีหนี้สินรวมเท่ากับ 635 ล้านบาท 800 ล้านบาท และ 854 ล้านบาท ตามลำดับ โดยหนี้สินส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งเท่ากับ 293 ล้านบาท 451 ล้านบาท และ 518 ล้านบาท ซึ่งการเติบโตของหนี้สินหมุนเวียน สอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของยอดขายและสินทรัพย์ที่สำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ อาทิ เช่น ลูกหนี้การค้า สินค้าคงเหลือ สิทธิการเช่า และลิขสิทธิ์

โดยหนี้สินหลักๆ ประกอบด้วยเจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย ซึ่งในปี 2546 และ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2547 เท่ากับ 277 ล้านบาท และ 296 ล้านบาท และเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินเพื่อเป็นเงินทุนในการจัดหาสิทธิและการขยายสาขา โดยในปี 2546 และ ณ สิ้นเดือน 2547 กลุ่มแมงป่องมีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินเท่ากับ 370 ล้านบาท และ 412 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้เจ้าหนี้การค้าส่วนใหญ่ของแมงป่องจะเป็นผู้ผลิตและผู้ค้าที่รับจ้างผลิตแผ่นวีซีดี ดีวีดี ผู้ผลิตและจัดจำหน่ายสินค้าที่ไม่ใช่ตราสินค้าแมงป่อง (NMP) และผู้จัดจำหน่ายลิขสิทธิ์ให้แก่แมงป่อง

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ในปี 2545 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นบริษัทมีมติพิเศษเพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 240 ล้านบาท เป็น 710 ล้านบาท และ ณ วันที่ 11 มีนาคม 2546 บริษัทได้ปรับโครงสร้างทุน โดยลดทุนจำนวน 490 ล้านบาทเพื่อล้างขาดทุนสะสม ส่งผลให้บริษัทมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วจำนวน 220 ล้านบาท ประกอบกับผลการดำเนินงานที่มีกำไรอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ส่งผลให้กลุ่มแมงป่องมีกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรจำนวน 285 ล้านบาท และส่งผลให้ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2547 แมงป่องมีส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 506 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2546 ซึ่งเท่ากับ 453 ล้านบาท ซึ่งทำ

ให้โครงสร้างทุนของกลุ่มแมงป่องมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนลดลงจาก 2.85 เท่าในปี 2545 เป็น 1.77 เท่า ในปี 2546 และ 1.69 เท่า ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2547

(3) ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะการเงินในอนาคต

ปัจจัยหลักที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานและฐานะการเงินในอนาคต มีดังนี้

- การจัดซื้อลิขสิทธิ์ภาพยนตร์

ในอดีตที่ผ่านมา บริษัทจัดซื้อลิขสิทธิ์ภาพยนตร์จากผู้ผลิตและจัดจำหน่ายภาพยนตร์รายหนึ่งคือ บริษัทในเครือสหมงคลฟิล์มกว่า 70% ของเงินลงทุนในลิขสิทธิ์ ซึ่งในปัจจุบันบริษัทได้ทำสัญญาซื้อลิขสิทธิ์จากบริษัท สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด และบริษัทในเครือ จำนวน 266 เรื่อง ภายในระยะเวลา 2 ปี มาผลิตและจำหน่ายในรูปแบบแผ่นวีซีดี และดีวีดีในช่วงปี 2548-2549 โดยบริษัทมีภาระในการชำระค่าลิขสิทธิ์ดังกล่าวประมาณเดือนละ 32 ล้านบาท ซึ่งลิขสิทธิ์ดังกล่าวจะเป็นแหล่งที่มาของรายได้ของแมงป่องในอนาคต

- การขยายสาขา

บริษัทมีนโยบายขยายสาขาและจุดขายจำนวน 82 แห่งในปี 2547 เพื่อเป็นช่องทางการจำหน่ายสินค้าของบริษัทให้ครอบคลุมและเข้าถึงลูกค้าเป้าหมายให้มากขึ้น โดยเน้นรูปแบบสาขาสขนาดเล็กในศูนย์การค้าและย่านชุมชน เน้นอัตราหมุนเวียนของสินค้าขายขาดเป็นหลัก ซึ่งคาดว่าจะใช้เงินลงทุนต่อสาขาประมาณ 0.3-1.0 ล้านบาท ซึ่งบริษัทเชื่อว่าการเปิดสาขาใหม่ของบริษัทจะสามารถเพิ่มรายได้และกำไรให้กับกลุ่มแมงป่องในอนาคตได้

- การเสนอขายหุ้นสามัญต่อประชาชน

การเสนอขายหุ้นสามัญของบริษัทจำนวน 75 ล้านหุ้นในครั้งนี้ คิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนหุ้นสามัญที่เรียกชำระแล้วภายหลังการเสนอขายในครั้งนี้ อาจมีผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ อาทิ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) เป็นต้น อันเป็นผลจาก Dilution ของการเพิ่มทุนจดทะเบียนและส่วนเกินมูลค่าหุ้นจากการระดมทุนในครั้งนี้

- การลงทุนในธุรกิจผลิตภาพยนตร์

ธุรกิจผลิตภาพยนตร์ (หนังโรง) ถือเป็นธุรกิจใหม่ของกลุ่มแมงป่อง โดยใช้เงินลงทุนต่อเรื่องประมาณ 30 ล้านบาท¹ ทั้งนี้กลุ่มแมงป่องมีนโยบายในการดำเนินธุรกิจผลิตภาพยนตร์เพื่อเพิ่มช่องทางในการสร้างรายได้จากส่วนแบ่งการจำหน่ายตัวภาพยนตร์ และสนับสนุนธุรกิจหลักคือมุ่งเน้นถือลิขสิทธิ์เพื่อผลิตแผ่นวีซีดี และดีวีดีภาพยนตร์

¹ โปรดดูรายละเอียดในหัวข้อ 6 เรื่องโครงการในอนาคต